

KAPITEL 9

9.1 Följande är känt:

w	$y = Sw$
1	t
$\cos t$	t^2
$\cos 2t$	t^3

(S är ett linjärt system)

Bestäm svaret på insignalen $w(t) = \cos^2 t$.

$$\cos(2t) = \cos^2 t - \sin^2 t = 2\cos^2 t - 1$$

$$\Leftrightarrow \cos^2 t = \frac{1}{2}(\cos(2t) + 1)$$

$$\Rightarrow w(t) = \cos^2 t = \frac{1}{2}(\cos 2t + 1)$$

SVAR

$$\Rightarrow Y = Sw = \frac{1}{2}(t^3 + t)$$

9.2

Är systemet linjärt?

Man ser i figuren (på sida 101) att w_3 är en linjärkombination av w_2 & w_1 , ($w_3 = w_2 - w_1$).

Man kan dock inte beskriva y_3 som en linjärkombination av y_2 & y_1 .

Eftersom $y_2=0$ då $0 \leq t \leq 1$ så måste koeffienten före y_1 vara -1 .

$$\Rightarrow (y_3 = 2y_2 - y_1)$$

Vi har alltså olika koeffienter framför y_1 & y_2 och w_1 & w_2 .

SVAR
 $\Rightarrow$ Systemet är ej linjärt

9.3

Vilka av följande insignal-utsignal-relationer definierar linjära system?

$$Y(t) = S w(t) =$$

a) $w(t)$

$$\begin{cases} S(0) = 0 \\ S(cw) = cw = c \cdot S(w) \end{cases} \Rightarrow \boxed{\text{SVAR Linjär!}}$$

b) $w(t) + t$

$$S(c \cdot w) = c \cdot w + t \neq c S(w) = c(w + t)$$

$$\Rightarrow \boxed{\text{SVAR Ej linjär!}}$$

c) $\frac{dw}{dt} + w(t)$

$$\begin{cases} S(0) = 0 + 0 = 0 \\ S(cw) = c \frac{dw}{dt} + c \cdot w(t) = c \left(\frac{dw}{dt} + w(t) \right) = c S(w) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \boxed{\text{SVAR Linjär!}}$$

d) $\boxed{\omega(t)^2}$

$$\begin{cases} S(\omega) = \omega^2 = \omega \\ S(c\omega) = (c\omega)^2 = c^2\omega^2 = c^2 S(\omega) \neq c S(\omega) \end{cases}$$

$\Rightarrow$ SVAR
Ej linjär!

e) $\boxed{\omega(t-2)}$

$$S(\omega) = \omega$$

$$S(c\omega) = c\omega(t-2) = c \cdot S(\omega)$$

$\Rightarrow$ SVAR
Linjär!

f) $\boxed{\cos(\omega t)}$

$$S(\omega) = \underline{\cos(\omega)} = \frac{1}{2}$$

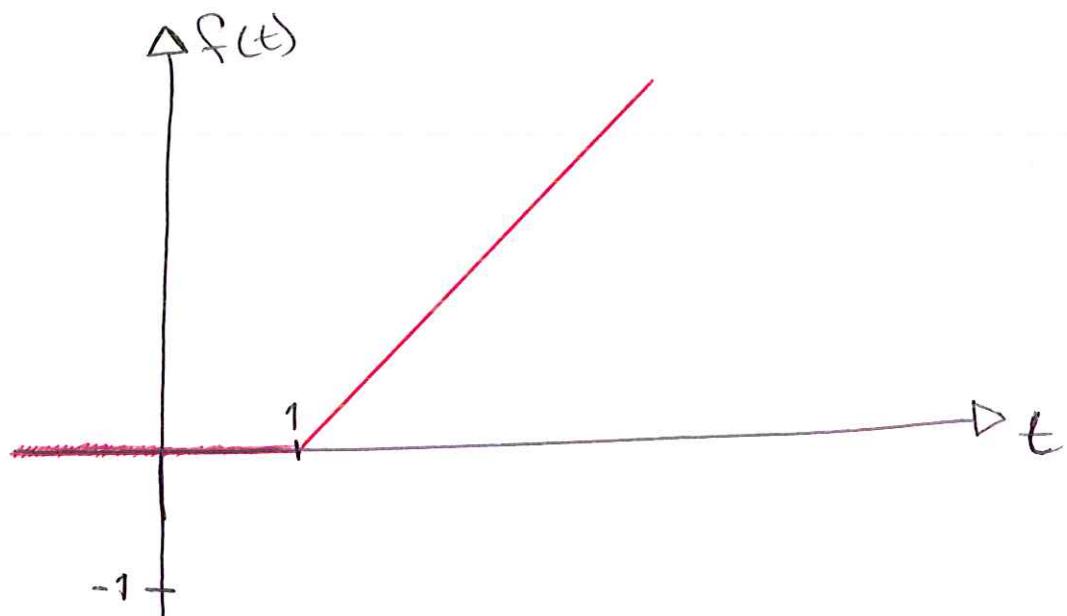
$$S(c\omega) = \underline{\cos(c\omega)} \neq c \cdot \underline{\cos(\omega)} = c S(\omega)$$

$\Rightarrow$ SVAR
Ej linjär!

9.4

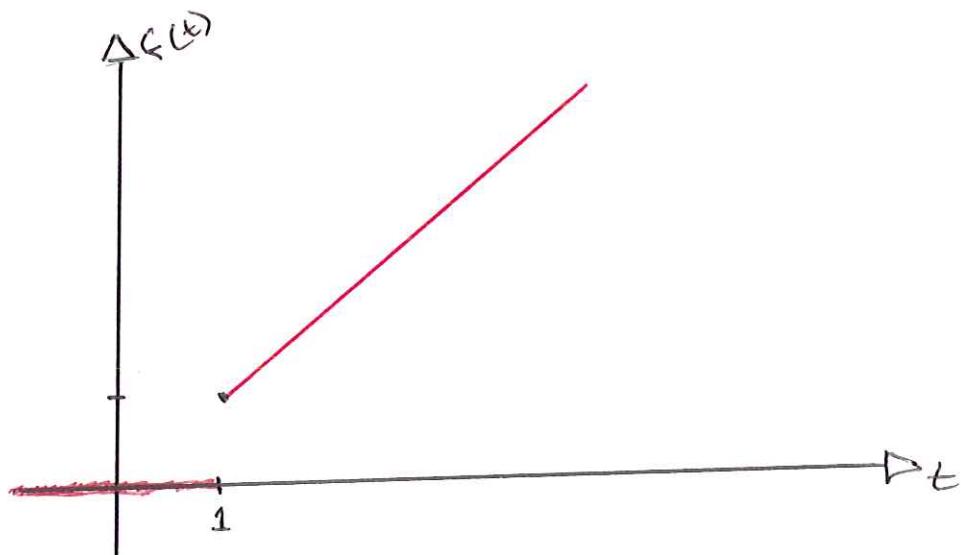
Rita funktionerna $f(t) =$

a) $(t-1)\ominus(t-1)$

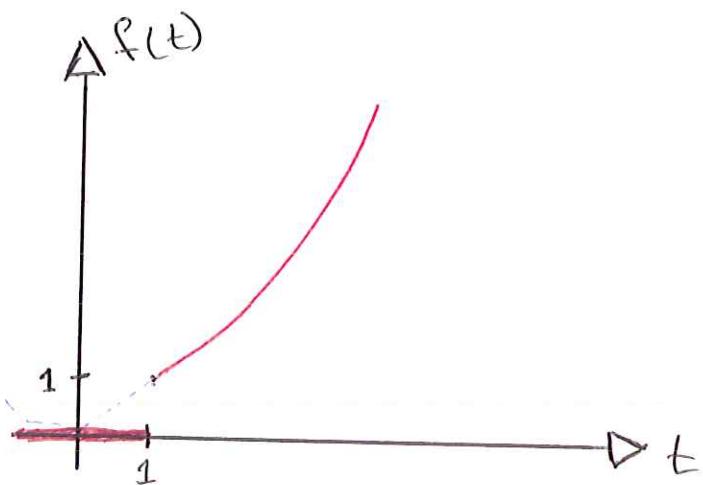

Då $t < 1$ blir $\ominus(t-1) = 0$ och då
 $t > 1$ blir $\ominus(t-1) = 1$.

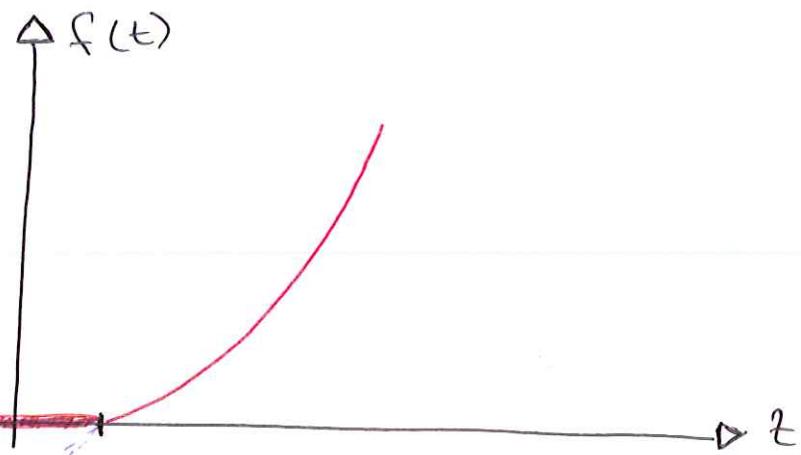
b) $t \ominus (t-1)$

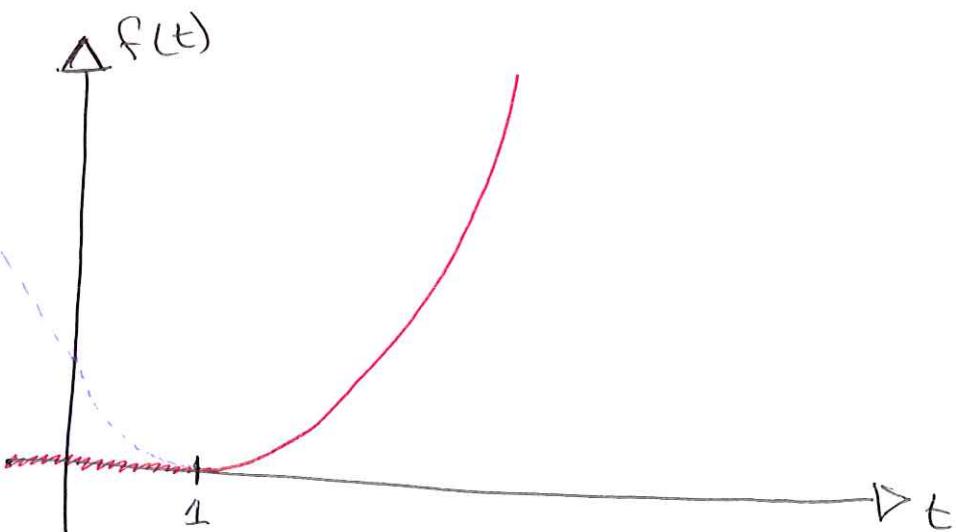
c) $t^2(\Theta(t-1))$

d) $(t^2 - 1)\Theta(t-1)$

e) $(t-1)^2 \cdot \Theta(t-1)$

9.5

a)

$$f(t) = \begin{cases} 0 & \text{dà } t < 0 \\ -1 & \text{dà } 0 \leq t < 1 \\ 1 & \text{dà } 1 \leq t < 2 \\ 0 & \text{dà } t \geq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(t) = -1 \cdot (\Theta(t-0) - \Theta(t-1)) + 1 \cdot (\Theta(t-1) - \Theta(t-2)) =$$

SNAR

$$= -\Theta(t) + 2\Theta(t-1) - \Theta(t-2)$$

b)

SNAR

$$= \cos(t)(1 - \Theta(t)) + e^t(\Theta(t) - \Theta(t-1)) + \Theta(t-1)$$

c)

$$= -t(\Theta(t) - \Theta(t-1)) + (2t-3)(\Theta(t-1) - \Theta(t-2)) + \Theta(t-2) =$$

$$= -t\Theta(t) + t\Theta(t-1) + 2t\Theta(t-1) - 3\Theta(t-1) -$$

$$- 2t\Theta(t-2) + 3\Theta(t-2) + \Theta(t-2) =$$

SNAR

$$= -t\Theta(t) + 3(t-1)\Theta(t-1) - 2(t-2)\Theta(t-2)$$

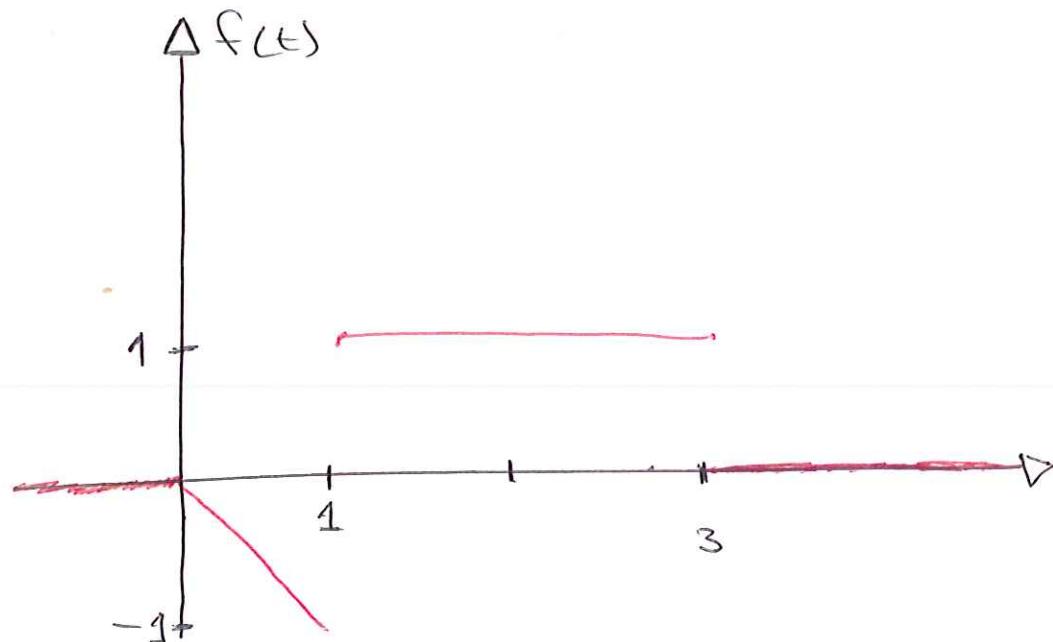
d)

$$f(t) = \begin{cases} e^t & \text{då } t < 0 \\ e^{-t} & \text{då } t > 0 \end{cases}$$

SVAR

$$e^t(1 - \Theta(t)) + e^{-t} \cdot \Theta(t)$$

9.6 a) Skriv $f(t)$ m.h.a en stegfunktion

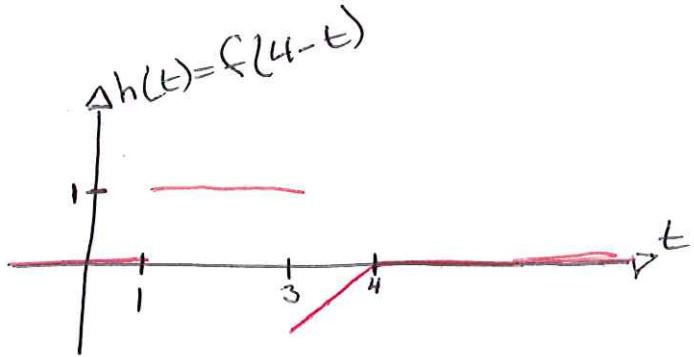
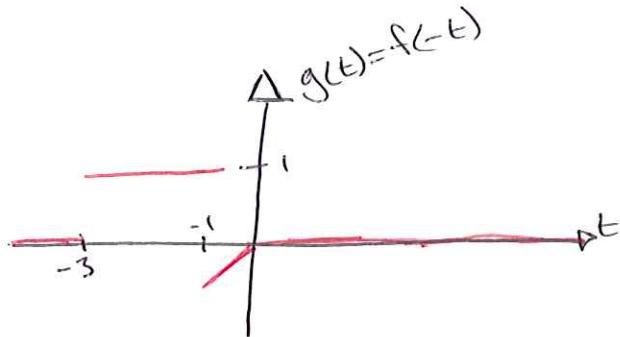

$$f(t) = -t(\Theta(t) - \Theta(t-1)) + 1 \cdot (\Theta(t-1) - \Theta(t-3))$$

SVAR

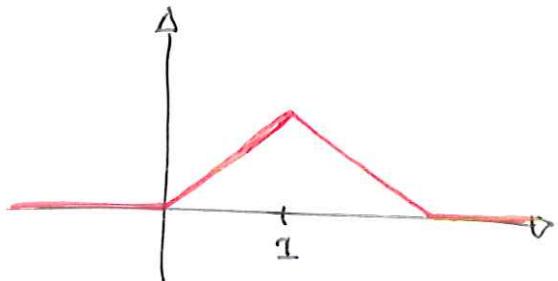
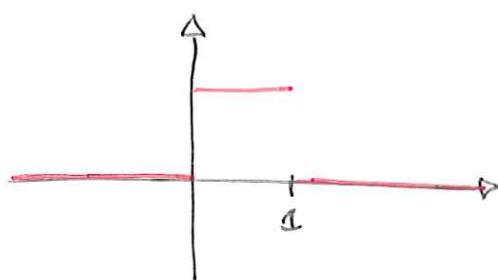
$$= -t \Theta(t) + (t+1) \Theta(t-1) - \Theta(t-3)$$

b)

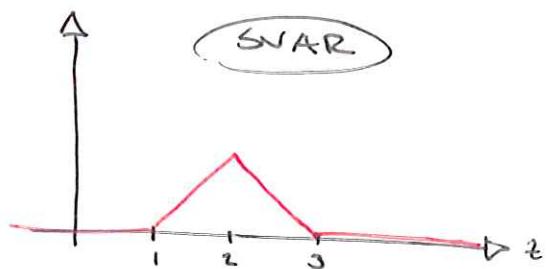
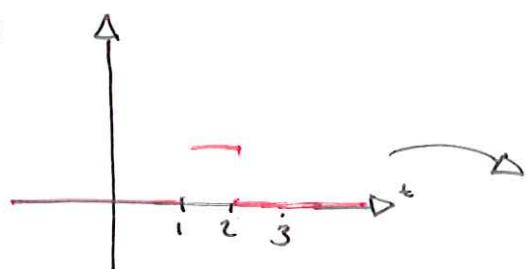
9.10

S är linjärt, svaret på en rektangel-puls p, är en triangelpuls.

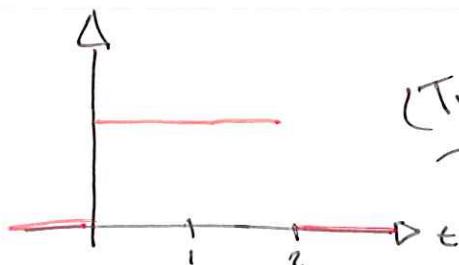

Bestäm grafiskt svaret på pulserna a-g

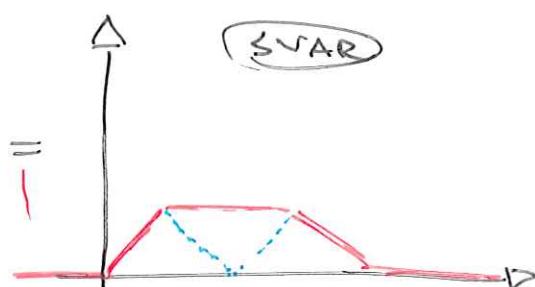
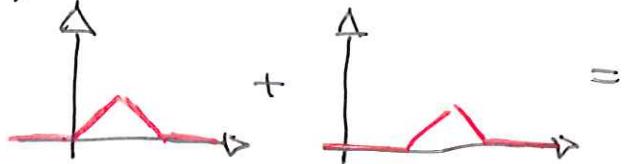
a)

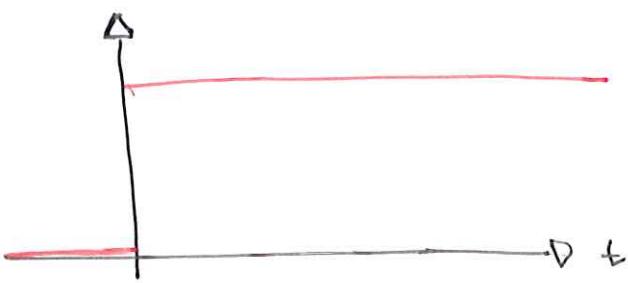
b)

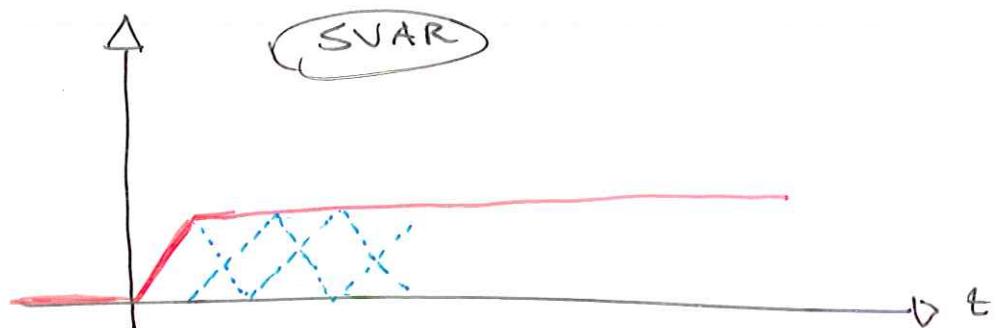
(Två rektangelpulser)

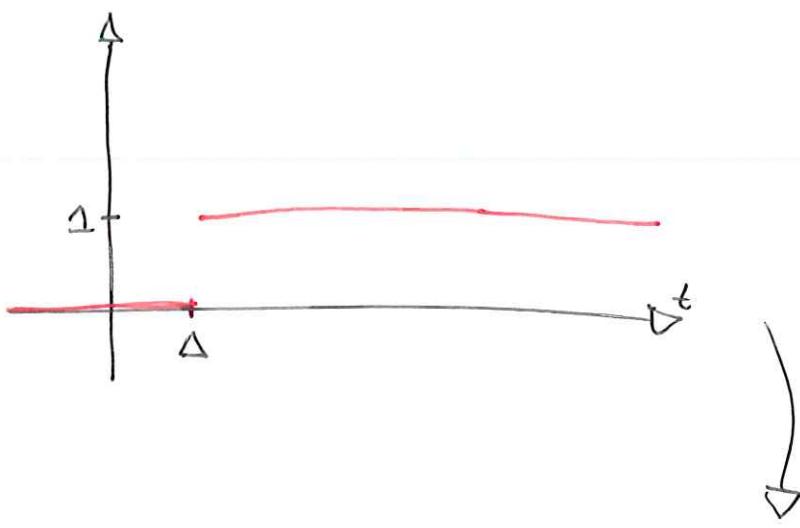
c)

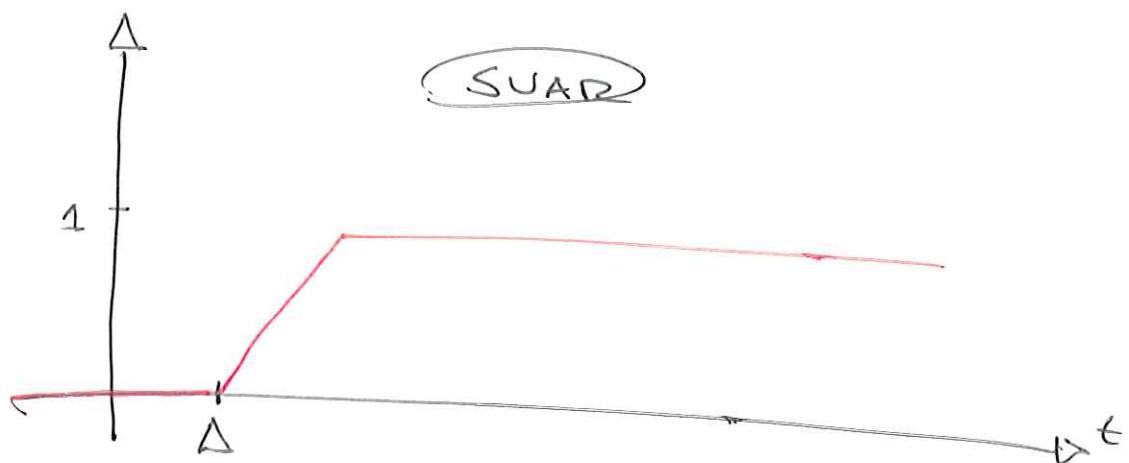
(öändligt många rektangelpulser)

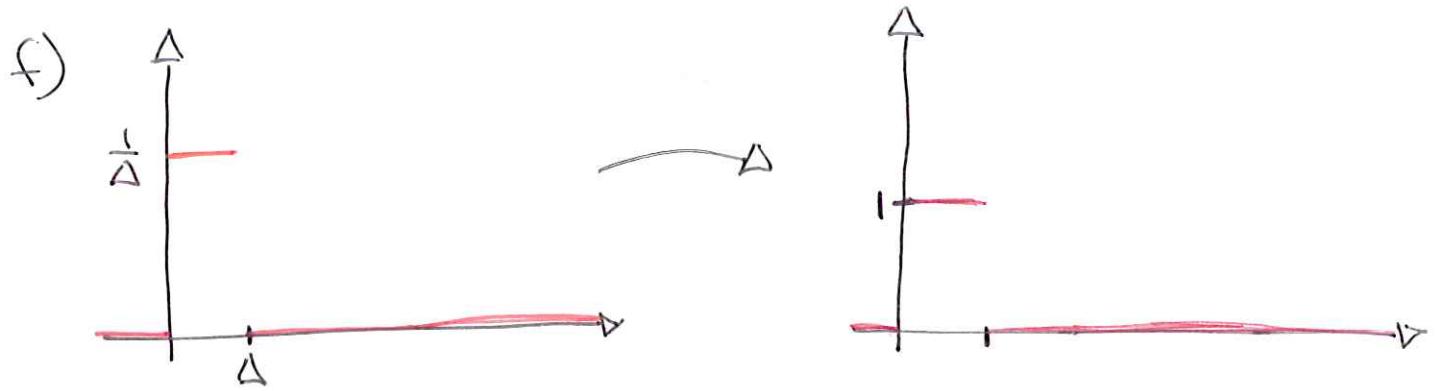
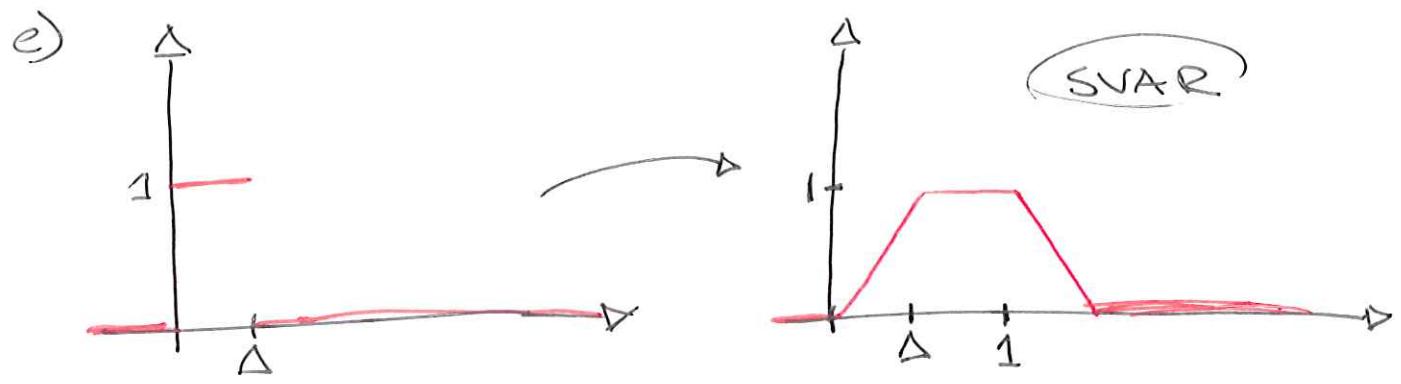

d)

SUARD

9.11

Visa att om insignal-utsignalrelationen för ett system är av formen

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) w(\tau) d\tau$$

så är systemet linjärt och tidsinvariant.

Om systemet är linjärt så gäller:

$$S(c_1 w_1 + c_2 w_2) = c_1 S(w_1) + c_2 S(w_2)$$

$$c_1 S(w_1) = c_1 \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) w_1(\tau) d\tau$$

$$c_2 S(w_2) = c_2 \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) w_2(\tau) d\tau$$

$$S(c_1 w_1 + c_2 w_2) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) (c_1 w_1(\tau) + c_2 w_2(\tau)) d\tau =$$

$$= c_1 \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) w_1(\tau) d\tau + c_2 \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) w_2(\tau) d\tau =$$

$$= c_1 S(w_1) + c_2 S(w_2) \Rightarrow \text{Systemet är linjärt}$$

Tidsinvarians:

$$\hat{w}(t) = w(t - A) \Rightarrow \begin{bmatrix} \tau' = \tau - A \\ d\tau' = d\tau \end{bmatrix}$$

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t - \tau) w(\tau) d\tau$$

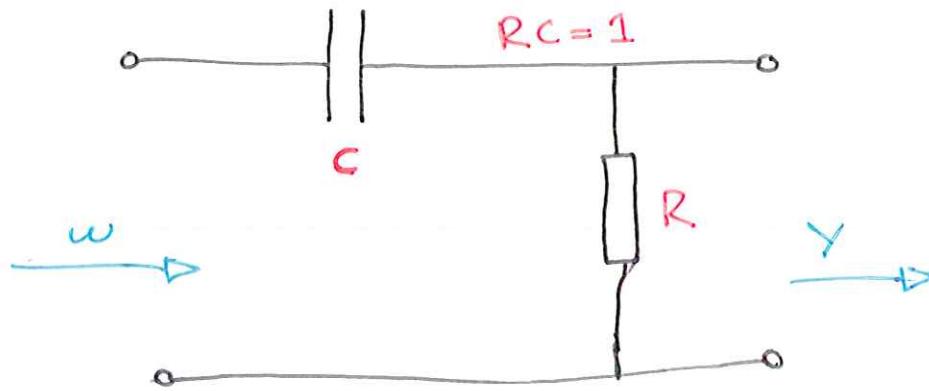
~~$$y(t') = \int_{-\infty}^{\infty} h(t - \tau' - A) \hat{w}(\tau') d\tau'$$~~

~~$$y(t - A) =$$~~

9.13

Högpassfiltret i figuren är linjärt och tidsinvariant och dess svar på ett enhetsstege $w(t) = \Theta(t)$ är $y(t) = e^{-t} \cdot \Theta(t)$.

a) Ange svaret på ett förskjutet stege $w(t) = \Theta(t-a)$

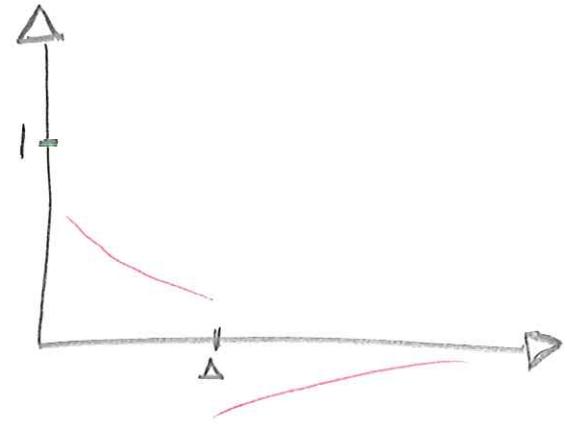
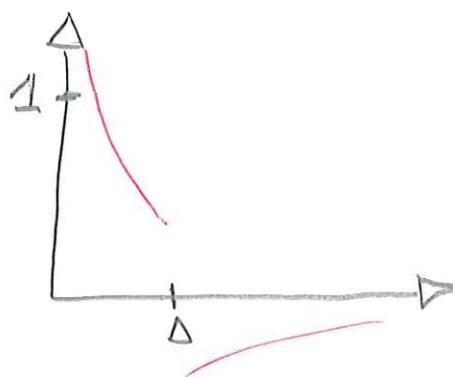
SVAR

$$y(t-a) = e^{-(t-a)} \Theta(t-a)$$

b) Ange och skissa svaret på en rektangelpuls $w(t) = P_\Delta(t)$ både i fallet $\Delta \ll 1$ och $\Delta \gg 1$.

$$P_\Delta = \begin{cases} 0 & t < 0 \\ \frac{1}{\Delta} & 0 < t < \Delta \\ 0 & t > \Delta \end{cases}$$

$$\rightarrow \frac{1}{\Delta} \left[e^{-t} \Theta(t) - e^{-(t-\Delta)} \Theta(t-\Delta) \right]$$

9.14

Systemen i a-g är linjära & tidsinvarianta.

Vilka är kausala/stabila?

impulssvaret $h(t)$ är:

Kausala: b), d) f)

Stabila: a'), b), c), e), g)

9.17

Bestäm impulssvaret $h(t)$ till det kausala systemet som bestäms av tillståndsetuationerna

$$\begin{cases} \frac{dx_1}{dt} = x_1 + 2x_2 + 3w \\ \frac{dx_2}{dt} = 4x_1 + 3x_2 - w \\ y = 5x_1 - 6x_2 \end{cases}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 5 & -6 \end{bmatrix}$$

$$h(t) = C \cdot e^{At} \cdot B \Theta(t) = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 5 & -6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e^{5t} + 2e^{-t} & e^{5t} - e^{-t} \\ 2e^{5t} - 2e^{-t} & 2e^{5t} + e^{-t} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix} =$$

$$= \boxed{\frac{1}{3} (e^{5t} \cdot 14 - 77e^{-t})}$$